Maandag 12 Augustus 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4883

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Albanie, Mexico, Cuba en Egypte te Parijs uitgenodigd.

Onrust in Palestina neemt toe; 2700 Joodse vluchtelingen liggen in de haven van Haifa.

RUSLAND EN DE DARDANELLEN.

In Istanboel verluidt dat Rusland de Dardanellen onder een gemeenschappelijk verdedigingsstelsel wil brengen met Turkije. Rusland wenst een wijziging van de conventie van Montreux. Het Turkse cabinet was hierover gisteren enkele uren lang in vergadering bijeen. De Dardanellen staan onder de protectie van Turkije alleen en men verwacht dat Turkije wel spoedig zal antwoorden aan Moskou (Istanboel, (AP) 12.8).

DE VREDESCONFERENTIE.

Herbert Vere Evatt (Australië) zeide ter vredesconferentie, dat van een juridisch punt beschouwd Albanië gehoord moest worden. Het ging er nog steeds over of Albanië als raadgevend lid zou worden uitgenodigd, zoals door Joegoslavië en Tsjechoslowakije was voorgesteld en door de meeste leden ook werd aanvaard.

James Byrnes opende de derde conferentieweek als voorzitter.

Fontoura (Brazilië) zeide ervoor te zijn ook Mexico en Cuba uit te nodigen, omdat men geen onderscheid moet maken hoeveel een land heeft bijgedragen aan de oorlogvoering, maar of een land de oorlog verklaard heeft.

Urenlang werd er vervolgens over gedebatteerd hoe de landen konden worden uitgenodigd. Vooral Visjinski en Byrnes deden aan dit debat mede, waarbij Visjinski op openbare stemming aandrong, kennelijk om te laten zien dat hij vóór zou stemmen.

Vervolgens werd gesproken over het secretariaat van de vredesconferentie (Parijs, (AP) 12.8).

PALESTINA ROERT ZICH.

Palestina kwam meer en meer in beroering toen de Britten hun pogingen om de Joodse inwijking stop te zetten werden voorgezet. Verschillende scheepsladingen Joden (deze weinig sympathieke zegswijze is van de AP — Red.) komen uit Europa naar Haifa. Men weet niet wat te doen, te meer daar een bijkomende factor —de opening van de Krijgsraadzitting waar 24 leden deelnemers aan de raid op Haifa's spoorwegstation en winkels op 17 uni — de spannine nog vergroot.

Twee schepen de Yagur en de Henriette Szold met illegale Joden liggen bij Haifa voor de kust met ongeveer 780 mannen en vrouwen aan boord. (Jeruzalem, (AP), 12.8).

De Londense bladen zeggen, dat de kruiser Ajax en vijf torpedobootjagers re haven van Haifa geblokkeerd houden, Londen, (AP), 12.8)

Ondertussen verluidt uit Jeruzalem, dat de Britse marine al een derde schip met illegale Joden heeft gesignaleerd binnen één etmaal. Het wordt opgebracht naar Haifa. Het schip werd ontdekt door een patrouille van de Royal Airforce, welke een torpedobootjager erop attent maakte. Het schip kon de boot toen volgen tot het binnen de territoriale wateren was.

Alles bij elkaar liggen er nu schepen met 2700 Joodse vluchtelingen aan boord in de Haifaanse haven (Jeruzalem, (AP), 12.8)

CRITIEK OP HET BRITSE BESTUUR.

In een hoofdartikel van bijna twee kolommen wijdt de „Washington Post" een bespreking aan de jongste gebeurtenissen in Palestina. Het blad schrijft met verontwaardiging over de zg. „Non-fraternization order", welke daar door Generaal Sir Evelyn Barker is uitgevaardigd en vraagt zich af, of men een dergelijk militair personage niet beter in Sleeswijk-Holstein had kunnen stationneren, waar hij zeker beter op zijn plaats geweest zou zijn.

„Dat de Britse regering enigszins haar misnoegen heeft uitgesproken over de smalende puurantisemietische redactie van de bedoelde order, verandert aan de zaak niets. Zij heeft immers niets gedaan om deze maatregel tegen een heel volk — het enige, dat gedurende de oorlog in het Nabije Oosten als bondgenoot betrouwbaar bleek — te herroepen en zij is het dus blijkbaar met deze schandelijke discriminatie eens".

Verder vraagt het blad, of het de bedoeling der Britse militairen in Palestina is Hitlers werk aldaar voort te zetten. „Als dit zo is, dan is hun optreden wel te verklaren. De uitlatingen van hun officieren wijzen daar op. Misschien hebben zij hun nieuwe ideeën opgedaan bij de nazies en Junkers, met wie zij de laatste tijd wél in contact mochten komen!"

Het blad critiseert voorts de reeks van provocerende maatregelen, welke sedert een bepaald tijdstip door het Brits bestuur in Palestina is uitgevaardigd, waardoor een vredelievend volk in een wanhoopstoestand is gebracht. „Wat denkt de Britse regering hiermee te winnen? Is het haar bedoeling zich de eeuwige haat te bezorgen van het volk, dat haar—ondanks herhaaldelijk bedrogen te zijn tot nu is trouw gebleven? Wanneer dit zo is, dan is zij wel op de goede weg.

De Britten schuiven de verantwoordelijk voor al wat geschied is op de rug van „Joodse terroristen". Wij vragen: wanneer is men terrorist en wanneer strijder en verdediger van zijn eigen persoonlijke vrijheid in een door vreemden geregeerd en getyraniseerd land? En wanneer zij werkelijk „terroristen" zijn, wie heeft hen dan zo gemaakt? De Britten kunnen heel goed weten wat de werkelijke oorzaak van de onrust in Palestina is: één lange tragische geschiedenis van woordbreuk en bedrog".

Omtrent het door Engeland voorgestelde verdelingsplan schrijft het blad nog: „President Truman zal niet zo dwaas zijn mede te werken aan dit tot nog grotere rampen leidende avontuur" (Persdienst van het Palestina Comité voor Curaçao).

GEHEIMZINNIGE RAKETTEN IN ZWEDEN.

Geheimzinnige raketten, die met grote snelheid rondvliegen, worden algemeen gezien in Zweden en de militaire autoriteiten twijfelen er niet langer aan of het land bevindt zich in het doelgebied van proeven met van verre afstand bestuurde projectielen. Sedert 1 Juli maakten de bladen dagelijks bekend, dat de vliegende vuurballen boven het land waren. In het begin dacht men, dat de opgewonden ooggetuigen niets ander zagen dan meteoren. Maar tussen negen en twaalf Juli ontvingen de militaire autoriteiten meer dan driehonderd berichten hierover en sedert die tijd zelfs dagelijks .Stukken door geleerden onderzocht gaven weinig resultaat. Alleen wat kool en andere gewone stoffen werden ontdekt. De autoriteiten hebben den Zweedsen bladen verzocht de namen der plaatsen waar de raketten gezien worden niet te publiceren om geen inlichtingen te verstrekken aan de bedrijvers. Sommigen geloven, dat de projectielen van een plaats komen langs de Baltische kust in Duitsland.

De Zweden nemen de gebeurtenissen met de projectielen met een verrassende kalmte op. De vrees, dat de raketten druk bevolkte streken zwaar zouden kunnen beschadigen, is nog niet tot hen doorgedrongen. Niemand houdt het voor mogelijk, dat dit iets te maken heeft met oorlogsvoorbereidingen tegen Zweden. De ,Tidningen' van Stockholm wijst echter wel in een hoofdartikel in verband met deze raketten op de aard van de toekomstige oorlog en dringt aan op de noodzakelijkheid daarmede rekening te houden.

De raketten lijken vierkant te zijn en vliegen zeer laag. De meeste projectielen vliegen over Zweden heen. Een ooggetuige verklaarde, dat de onderkant roodgeverfd schijnt. Militaire autoriteiten schijnen aan het dreggen te zijn in een klein meer in Lapland (Stockholm, (AP) 11.8).

KERKVERVOLGING IN NOORD-CHINA.

De Vaticaanse Omroep gaf opnieuw berichten over de kerkvervolging in het Noorden van China. Katholieken werden levend verbrand, of in het openbaar gefusilleerd, priesters werden beroofd van alle bezittingen, zelfs van hun kleding, kerken werden gesloten en in vele gevallen voor werelds gebruik bestemd, missiescholen en -nederzettingen werden afgebroken.

In het Vicariaat van Peking zijn duizenden gelovigen levend verbrand. De Cisterciënser Abdij van Yank Kia Ping in Mongolië, de enige in China, is geconfisqueerd na reeds maanden door de communisten bezet te zijn gehouden. Acht monniken, waaronder de Abt, verblijven in de gevangenis.

De kerk van Wonsan werd leeggeroofd door Russische troepen. Zij forceerden het tabernakel, maar het Heilig Sacrament was juist te voren naar elders overgebracht.

In Russische voertuigen werd van een klooster te Tro-kiong voedsel, geld, kleding, meubilair en huisraad weggevoerd. De missiescholen zijn verlaten, omdat de Chinezen onder dwang de kinderen naar scholen zenden, waar zij in communistische geest onderwezen worden.

De enige plaats, waar nog niet aan katholieke instellingen is geraakt, is de stad Peking zelf.

DE KERK IN DE AMERIKAANSE ZONE.

Een New Yorks advocaat, T. J. Dengler, officier bij het Militair Bestuur in Berlijn, verklaarde dat de Kerk in Duitsland veel meer vrijheid geniet dan ooit onder het Nazie-regime. In de Noordamerikaanse zone zijn nu vijftien katholieke bladen, met een oplage van ongeveer een kwart millioen, d.w.z. zowat twee-derde van alle religieuze periodieken, die in de Noordamerikaanse zone worden uitgegeven. Dit gebied telt 17½ millioen zielen, waarvan 90% kerkdiensten zou bijwonen.

De Duitse Bisschoppen hebben vertrouwen in de bedoelingen van de Noordamerikaanse regering. Moeilijkheden, ontstaan in de dagen der bezetting, zijn nu grotendeels verholpen.

BESPREKINGEN IN SEPTEMBER.

De Nederlands Indische Regering heeft verklaard, dat de eerste week van September conferenties gehouden zullen worden met de verschillende groepen van de Indonesische bevolking, die coöperatie met elkaar wensen op een verenigbarl basis. Deze conferenties zullen de conferenties die op grotere schaal gevoerd zullen worden, voorafgaan.

Tot deze bijeenkomst is besloten ter conferentie te Malino. In de tussentijd is bekend gemaakt, dat 17 afgevaardigden van de pas opgerichte algemene commissie voor Borneo en de Grote Oost weldra te Batayia zullen aankomen. Zij zullen samen met zes Departementshoofden te Batavia een adviserende Raad van veertien vormen onder voorzitterschap van Dr. W. Hoven teneinde de hulp te bieden bij de oefening van de Regeringsfuncties in deze gebieden totdat autonome districten zijn georganiseerd (Aneta, Batavia, 9.8).

UITGANGSVERBOD IN PADANG.

Britse militaire autoriteiten in Indië hebben Donderdag een gedeeltelijk uitgangsverbod te Padang ingesteld teneinde de voortdurende Indonesische gewelddaden te onderdrukken. Het Geallieerde Communiqué deelt mede, dat een Brits officier gedood werd door extremistische sluipschutters die de troepen met handgranaten aanvielen.

De Aneta-correspondent te Padang verklaarde verder, dat drieduizend personen, waaronder 450 Europeanen in een klein met prikkeldraad omgeven gebied in een staat van beleg verkeren. Een Britse patrouille is bij Buitenzorg in een schermutseling geraakt met Indonesiërs, die evenwel op de vlucht werden geslagen.

Nederlandse mortieren worden in de nabijheid van Bandoeng gebruikt. In de nabijheid van Semarang hebben Nederlanders en Indonesiërs mortier- en artillerievuur gewisseld. De republikeinse Raad van Verdediging heeft bekend gemaakt, dat in het onder de Republikeinen staande gebied radio-vergunningen vereist zijn. Reeds vroeger was verboden om radio-nieuws verder te verspreiden (Aneta, Batavia, 9.8).

SALARISHERZIENING.

De bankiers zijn bereid de herziening van de salarissen van de bankbedienden te bespreken met de vertegenwoordigers van de vakbonden. Zij zijn alleen bereid tot herziening van de salarissen over te gaan na een zorgvuldig onderzoek. De bij de vakbonden aangesloten bankbedienden van vier Amsterdamse en Rotterdamse banken hadden Woensdag besloten op 19 Augustus in staking te gaan indien hun salarissen niet verhoogd werden (Aneta, Amstrdam, 10.8).

DE VOEDSELRAAD.

De Philippijnen, Finland, Italië, Italië, Zwitserland en Tsjehoslowakije zijn lid geworden van de internationale nood-voedselraad, waartoe thans 24 landen behoren. Argentinië deed niet mede (Washington, (AP) 10.8).

ZWAKKE BEURS.

Industrie was op de beurs op het algemeen zwak; er was slechts lichte handel, maar de Nederlandse Ford steeg weer zes punten op de twaalf, die deze onderneming gisteren naar beneden ging. Scheepvaart en banken waren gestadig tot sterk. Staatsobligaties zeer sterk (Aneta, Amsterdam, 10.8).

DE DUITSE GRUWELEN.

Uit geproduceerde stukken te Neurenberg blijken nog meer gruwelen welke de Duitsers pleegden aan hun gevangenen onder leiding van Wolfran Sievers, directeur van het Onderzoekinginstituut te Straatsburg. Men zette mensen in kamers met samengeperste lucht dan wel pompte men de lucht langzaam aan weg. De gevolgen waren dat de mensen hun haren gingen uitrukken en de wangen openkrabden of met het hoofd tegen de muren sloegen in hun doodsangst (Neurenberg, (AP) 9.8).

VIERDE EEUWGETIJDE VAN PATER VITTORIA.

Vandaag is het vierhonderd jaar geleden dat de Spaanse Predikbroeder Pater Franciscus Vittoria te Salamanca overleed. Vittoria is de grondlegger van volkenrechtswetenschap en zijn betekenis wordt in onze tijd steeds meer erkend, met name nu in verband met oorlog en liquidatie van het koloniale tijdvak het internationaal recht steeds belangrijker wordt.

GEEN JODEN UIT ROEMENIË.

Engeland heeft Roemenië gevraagd de uittocht der Joden stop te zetten.

het nieuws van vandaag

Een staking bij het telegraafpersoneel in de Verenigde Staten is de oorzaak, dat er vandaag in het geheel geen Aneta-nieuws is gekomen (wat wij publiceren is van Zaterdag), terwijl wij van de Associated Press maar weinig ontvingen en dit nog in zeer gebrekkige vorm, omdat het overgeseind is door ongeschoold personeel.

Voor zover het te beoordelen valt, is de Palestijnse quaestie waarvan wij op deze plaats Zaterdag nog een uitvoerige uiteenzetting gaven, nog steeds het brandpunt. De Raf, die zich vermaard gemaakt heeft in de oorlog door den vijand op te speuren en te helpen verdelgen, maakt zich helaas nu berucht door te helpen aan het opsporen van vrije mensen die gebruik maken van hun onvervreemdbaar recht te reiken en te trekken over Gods aardbodem waar hun eigen lusten en zinnen dat ingeven. Ziet de Raf ergens op de Middellandse Zee — welke thans gepatrouilleerd wordt door de Britse marine — een schip met Joden die op reis zijn naar Palestina, dan waarschuwt men een oorlogsschip dat er dan heen gaat en het vluchtelingenschip volgt tot het binnen territoriale wateren komt.

Het lijkt wel of het dieven zijn die men stillekens volgt om ze op heterdaad te betrappen. Het is mensonwaardig dat men de Joden voor wie Europa te klein geworden schijnt, op deze wijze opjaagt als was het vee. Voor de Joden is deze fase uit hun geschiedenis een vervolg op de wereldoorlog die besloten werd. De bondgenoot aan wiens zijde zij toen vochten in Palestina, is thans ontaard in hun eigen vervolger. Tragischer lotsbeschikking kent de geschiedenis niet. Het opjagen van mensen is altijd wreed en het beperken van de menselijke vrijheid op uitzonderingsgevallen als misdadigheid altijd ongeoorloofd, maar deze gruwelen overtreffen alles.

Engeland maakt hier misbruik van een positie, die het als mandataire mogendheid heeft verworven. Want de Joden kunnen, hoe ze ook opgejaagd worden, de Engelsen nooit loslaten, omdat ze dan een prooi worden van de Arabieren in Transjordanië. En de Engelsen kunnen Palestina niet loslaten vanwege het Suez-kanaal. De Verenigde Staten, die als neutrale mogendheid zouden kunnen optreden, doen dit vanzelfsprekend niet, want bij het Suez-kanaal hebben zij geen belang en voor investering van kapitaal in een land dat voortdurend een prooi van burgeroorlogen is, gevoelen zij uiteraard nog minder.

De dupe van deze situatie zijn de Joden.

Ondertussen wordt een andere zeeweg in deze zelfde buurt ook vandaag weer in het nieuws betrokken, nl. de Dardanellen, omdat Rusland daar voor de zoveelste maal in de gschiedenis zeggingschap wil krijgen. De Dardanellen vormen de toegangsweg tot de Russische Zuidkust aan de Zwarte Zee en volgens de conventie van Montreux zijn de Dardanellen gedemilitairiseerd. Rusland zou ze nu, samen met Turkije, willen gereed maken voor eventuele verdediging.

De Parijse vredesconferentie die er eigenlijk is om vredesverdragen met enkele landen op te stellen, maar na veertien dagen daaraan nog niet toe is, besloot thans Albanië, Mexico, Cuba en Egypte uit te nodigen. Wanneer men nu aan de eigenlijke arbeid begint, weet niemand.

Suriname - na negen jaar.

door

FERNAND L. DE ROOY.

Als men na een afwezigheid van negen jaar terugkeert in het land met de trotse stromen en de fiere bomen is een der eerste vragen die men u telkens opnieuw stelt: „En hoe vindt u Suriname?"

Het stereotype antwoord daarop is dan: „Stilletjes" of „Niet erg veranderd" maar als ik dit stuk over mijn indrukken van mijn geboorteland op deze wijze zou voltooien zouden de lezers van de „Amigoe", waaronder uiteraard vele Surinamers die verlangend zijn weer iets van hun land te horen, zeker niet bevredigd zijn.

DE SCHRIJVER VAN DIT ARTIKEL.
„De bloem van de Surinaamse jongelingschap......"

Er is inderdaad ook veel meer te zeggen van Suriname, al voelt men zich na een verblijf van een week al bijna weer geheel „thuis" en eet men weer de oude bekende gerechten en de sappige vruchten welke den verlofganger in enorme hoeveelheden voorgezet worden door vriendelijke handen.

Suriname is niet veel veranderd. Dit is de eerste indruk als men met de autobus van de K.L.M. langs de spoorbaan rijdt van het vliegveld Zandery naar de hoofdstad Paramaribo. Dezelfde open plekken tussen het geboomte langs de weg; dezelfde ongeverfde landbouwerswoningen en dezelfde wachthokjes langs de witte baan. Daar rijdt zowaar het oude treintje zuchtend en sissend in de verte. De autobus snort erlangs om binnen drie kwartier de 41 kilometer lange weg af te leggen. Wie weet hoe laat het treintje zal aankomen.

En dan Paramaribo zelf de houten gebouwen langs zanderige wegen waarover duizenden mensen zwermen om de Surinaamse Statencommissie een uitbundig welkom te bereiden.

Zo is de aankomst en men voelt zich een beetje teleurgesteld na uit het frisse, fleurige Curaçao eensklaps te zijn overgeplant in een houten stad waar Ir. Groote met de nodige kapitalen zijn hart zou kunnen ophalen.

Alles lijkt kleiner dan men zich had voorgesteld: de huizen en kerken en zelfs de machtige Suriname-rivier. Maar na een dag of wat begint het te wennen en ziet men in de betere straten de drie- en vierverdiepingsgebouwen, het prachtige stenen gebouw van de Curaçaose Handelmaatschappij, de bioscopen van Statenlid Emile de la Fuente, de ruime winkels, garages en lunchrooms van de firma Kersten, de uitgebreie Sint Paulusschool welke in die negen jaar van 300 op 850 leerlingen is gekomen en geen plaats meer heeft omdat de toestromende niet-Katholieken moeten worden geweerd.

Hier en daar treft men de overblijfselen van de militarisatie aan. Nog rijden grote legerauto's door de straten maar de tanks staan in rijen van tien achter prikkeldraad en in grote schuren om straks — misschien naar de Oost! — verscheept te worden.

De Surinamers die nog in uniform zitten zijn gering in aantal, doch de roodgebrande soldaten uit het moederland hebben de tijd van hun leven in dit hartelijke en gastvrije tropenland. Stilletjes is het wel als men uit het drukke Curaçao komt. De kleine duizend auto's gaan verloren in het uitgespreide stadsgebied van Paramaribo, doch de fietsen zijn talrijker hoewel — naar men beweert — tijdens de oorlog vrijwel geen nieuwe fietsen konden worden ingevoerd. Dames en heren, jongens en meisjes, alles fietst. Op Curaçao zou men gewoon achterover vallen als een dame van zestien jaar voorbij zou gaan op een tweewieler, doch in Suriname is het iets gewoons. Doch de jonge meisjes zijn veel talrijker. Het is een bonte mengeling van rassen hoewel de Chinese halfbloeden schijnen te overheersen.

Men begrijpt het heimwee der Surinaamse jongemannen in het buitenland wanneer men deze charmante en vlotte meisjes ziet. Handig zijn ze bovendien, zodat op passagekantoren, bij de radio en bijna overal waar het publiek bediend moet worden, het de jongedames zijn die hiervoor zelfstandig zorgen.

De bloem van de Surinaamse jongelingschap is echter weg en zij die achtergebleven zijn, schijnen geen andere wens te koesteren dan ook zo spoedig mogelijk de wijde wereld in te trekken.

Dit is ontegenzeggelijk een treurig verschijnsel, aangezien het toch in de eerste plaats de jongemannen zijn, welke een land nodig heeft om vooruit te komen. Iets anders is het wanneer zij naar Nederland gaan voor hun studies, omdat Suriname ook vooral eigen academisch geschoolden behoeft om zelf de leiding, welke nog grotendeels in handen der Europese Nederlanders berust, over te nemen.

Minder dan de Creolen onder de Surinaamse bevolking denken de Aziatische afkomelingen eraan om het land te verlaten. De Brits Indiërs vooral zijn een zegen voor het land, omdat zij zich met onvermoeibare ijver op de landbouw toeleggen. Samen met de Syriërs hebben zij bovendien de manufacturenhandel in handen en worden zij welvarend ondanks het feit dat hun winkels op het ogenblik vrijwel leeg zijn wegens onvoldoende deviezenquota.

De Chinezen, die de levensmiddelenhandel beheersen, hebben daarentegen gevulde rekken en toonbanken in hun zaken die veelal op de meest strategische punten staan.

De Creolen die in de handel zijn, zijn meestal agenten van buitenlandse firma's of commissionairs. Enkelen leggen zich thans toe op de kleine industrie en Bill Bromet, die onlangs met de voetballers (o, die arme voetballers, wat moeten ze het ontgelden!) op Curaçao kwam scheidsrechteren, heeft zelfs een schoenenfabriekje waar ook andere leren voorwerpen worden gefabriceerd.

De Creolen — zo zeide mij een bevoegd persoon — zijn niet lui zoals men soms hoort beweren, doch zij kiezen nu eenmaal andere beroepen dan die van landbouwer en handelaar. De vaklui zijn voornamelijk Creolen en de kantoren worden practisch geheel door hen bezet.

De dokters, de practizijns, de apothekers, de politiemannen, de scheepvaartmensen, de telegrafisten, mecaniciëns en electriciëns zijn voornamelijk Creolen, al wil dat niet zeggen dat de andere rassen die Suriname bevolken niet vertegenwoordigd zijn in dergelijke beroepen. Vooral onder de Chinezen die hier geboren en getogen zijn en zich voor honderd proent Surinamer gevoelen, treft men allerlei beroepsmensen en intellectuelen aan.

In tegenstelling tot vroeger zijn er thans niet veel werklozen. In Paramaribo met zijn 71.000 inwoners heeft men waarschijnlijk niet meer dan duizend lieden die werk zoeken en niet kunnen vinden.

De clubjes van weleer, die men onder werktijd overal op straat kon aantreffen, zijn verdwenen. Op een lange morgenwandeling door de stad, ook op de grote markt en langs de waterkant komt men misschien één of twee bedelaars tegen, dus niet meer dan op Curaçao. En hoewel er nog wordt geklaagd, geeft men toe dat de toestand dragelijk is. Zeker, er zijn armen, maar men moet hen thans opzoeken om hen te zien. De negerkinderen zien er meestal goed gevoed uit en hebben er meestal hoe dan ook een stuk goed aan het lijf.

Doch er is meer dan één dag voor nodig om er achter te komen, dat er hoop leeft onder de mensen. Met een autoritje wordt men weinig wijzer. Men moet vooral met de mensen praten en hier en daar neuzen om zich ervan bewust te worden dat de aanvankelijke teleurstelling niet gerechtvaardigd is. Er is vooruitgang geweest in die negen jaar, zij het dan ook geen grote.

Pastoor Schippers Feest.

Reeds op de weg naar Hato wapperden de vlaggen en vlaggetjes bij de huisjes langs de weg ten teken van de feestvreugde in de parochie van Santa Maria. Bij negenen beierde de klok van de kerk en een grote menigte volks bevond zich binnen en buiten het kerkgebouw. De smalle weg, die van de hoofdweg naar de kerk leidde, was keurig versierd met een rij vlaggen en vlaggetjes. Afgehaald door een grote stoet bruidjes en de leden van het feestcomité schreed de jubilerende pastoor Schipper langs deze versierde weg ter kerke om het hoogheilig offer temidden van zijn parochianen op te dragen. Van binnen was de kerk schoon getooid en het hoogaltaar droeg een schat van witte bloemen en groen. De kerk was overvol en rondom de kerk stonden en zaten nog talrijk velen, die door luidsprekers de plechtigheid konden volgen.

DE JUBILARIS.

In het priesterkoor had plaats genomen Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, met nog enige buurtpastoors. Vele vrienden en kennissen van de Jubilaris waren eveneens in de kerk aanwezig, waaronder Zijne Excellentie Gouverneur P. Kasteel met Zijn echtgenote en adjudant.

Bij het Heilig Misoffer werd de Jubilaris geassisteerd door Pater Constantius Galle O.P., Vicarius Provincialis als Presbyter assistens en door Pastoor Laurentius van Rooy O.P. en Rector Maurus Hulsman O.P., respectievelijk als diaken en subdiaken. Een gemengd zangkoor zong op verdienstelijke wijze de liturgische gezangen.

Na het Heilig Evangelie besteeg Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P. het altaar om vandaar af de parochianen geluk te wensen met het feest van hun pastoor. Allereerst wees Zijne Hoogwaardige Excellentie op de verhevenheid van het Heilig Priesterschap en prees hij het Curaçaose volk, dat zijn priesters weten te eren en te waarderen. Ook de Priesters zijn mensen, zo zeide Monseigneur o.a., ook zij hebben hun fouten en gebreken en ook zij gebruiken de genademiddelen der Kerk om zich te vervolmaken en betere mensen te worden. Maar daarnaast zijn zij bekleed met het Heilig Priesterschap, waardoor zij bemiddelaars worden tussen God en mens. De Heilige Franciscus zeide dan ook, dat als hij een Engel en een Priester tegelijk zou ontmoeten, hij eerst den Priester zou groeten. Zo verheven is dit ambt. Uit de mond van den Priester spreekt God. Door zijn handen vloeien de genaden naar de mensen.

Ons hart, zo vervolgde Zijne Hoogwaardige Excellentie, is heden vol vreugde bij dit feest. Wij hebben priesters, terwijl er zoveel landen zijn, zelfs in onze dichte nabijheid, waar een grote nood aan Priesters heerst.

Er zijn er dezer dagen, die trachten het werk van de Priesters hier op Curaçao te kleineren en hun werk als onbelangrijk voor te stellen. Wacht u echter voor deze mensen. Zij zijn bezig u het vertrouwen in uw priesters te ontnemen en dan als dit vertrouwen weg is, beginnen zij met u het geloof te ontnemen. Naarmate uw geloof stijgt, moet uw liefde voor de Priesters toenemen.

In het biezonder wens ik u geluk met uw Pastoor, die zoveel jaren trouw en in volle overgave voor u gewerkt heeft. Die zoveel deed ter verfraaiïng van uw Gods huis en die al zijn arbeid u wijdde. Blijft hem uw eerbied en liefde geven. Bidt heden met Ons in het Heilig Offer, dat God Zijn zegen moge blijven schenken aan uw Pastoor, aan uw parochie en dat zijn apostolische arbeid nog lang uw deel moge zijn. Van harte feliciteer ik u allen met dit grote feest.

Hierna werd het Heilig Misoffer voortgezet. Na het beëindigen van de plechtigheid trok Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Verriet tezamen met den Gouverneur naar de pastorie om den jubilerenden Pastoor de gelukwensen aan te bieden. De harmonie onder leiding van Martiena opende met het Wilhelmus, waarna verder de stemming er in gehouden werd door vele andere muziekstukken. Om ongeveer elf uur begon de receptie. Voorafgegaan door de bruidjes en het feestcomité kwam Pastoor Schipper naar de pastorie, waar zijn vrienden hem wachtten. De voorzitter van het feestcomité sprak in het kort enige gevoelige woorden om de vreugde van de parochianen te vertolken en wenste den Pastoor, dat hij eens met een diamanten kroon in de hemel zich zou mogen tooien. Hierna zong een koortje, waarna de feesvierende Pastoor ontroerd dankte voor het feest, dat de parochie hem bereidde en waarin hij zeide God gebeden te hebben die ochtend om zijn parochie en pariochianen overvloedig te zegenen. Hierna begon de receptie, waarbij talloos velen hun gelukwensen kwamen aanbieden.

Des avonds was er feest in het versierde clublocaal. De avond begon met een jubellied, gezongen door de meisjes der hoogste klassen onder leiding van Zuster Edeltrude. De Heer Willem Pieters sprak een welkomstwoord. Mejuffrouw Angelina Ubiana hield een prachtige toespraak in het Papiament. Verder spraken nog Emilio O. Maduro, die vooral ook dank betuigde aan de Pastoors Penninx en Elie, die alles deden om dit feest te doen slagen en Mevrouw Rosa Isenia, die den Jubilaris een geschenk aanbood.

Hierna werden verschillende toneelstukjes opgevoerd.

Aan het slot van de avond dankte Pastoor Schipper allen voor het feest hem bereid. In het biezonder noemde hij Pastoor Penninx en Elie, Mejuffrouw Stefanita Argus en de Zusters. Vooral het verrassende van dit feest wist de Pastoor zeer te waarderen. Een daverend applaus besloot de woorden van den Jubilaris en allen zongen: Lang zal hij leven; de hemel zal erven.

Het laatste woord werd gesproken door den onvermoeiden Pastoor Penninx, die aankondigde, dat nog twee avonden lang de toneelstukjes zullen worden opgevoerd, zodat alle parochianen ervan kunnen genieten.

DE HAVENQUAESTIE.

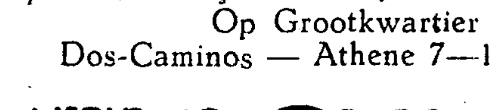
Henny Eman seint uit Oranjestad:

„Havenquaestie is onder diepe bespreking van den Gezaghegber, het Lid van de Raad van Bestuur, Statenleden, Landraden en Havencommissie met den Gouverneur unaniem opgelost tot volkomen tevredenheid der Arubanen. Wanneer leden in de Staten zeggen dat de havenquaestie op Aruba begint te lijken op een schandaal, is dit in strijd met andere woorden van hen, dat Aruba autonoom tegenover Curaçao moet staan. Deze laatste woorden lijken dus op een camouflage en dat het gevoel zelf der sprekers achter de schermen fluistert, dat de Arubanen niet zelfstandig zijn om te denken en handelen waar zij door deze autonomieheren zo plotseling in de Statenvergadering van een paar dagen geleden uitgemaakt worden als schandalige mensen."

K.S.C.

Korfbal: Sithoc — Dosko 0—0.
Voetbal K.S.C.-elftal — elftal Derde District 1—2.
Baseball: Lucky Strike — Depotivo Curaçao 17—15.
Op Grootkwartier
Dos-Caminos — Athene 7—1

WERELDRAAD VAN KERKEN.

Duitsland en Japan staan nog op de lijst van de wereldraad van Kerken, commissie Internationale Zaken, Prof. Dr. Frederik, baron van Asbeck, hoogleraar te Leiden, staat als voorzitter vermeld, doch heeft die benoeming nog niet aanvaard. Ds. Kenneth G. Grubb, vroeger een Britse vliegende zendeling in Zuid-Amerika, verklaarde reeds zijn benoeming als directeur aan te nemen met Dr. O. F. Nolde uit Philadelphia als onderdirecteur.

Duitsland wordt vertegenwoordigd door Dr. Rudolf Smend, hoogleraar in de rechtswetenschappen te Göttingen; Japan door Toyohiko Kagawa, de wereldberoemde socialistische vredesgezant (Cambridge, (AP) 8.8).

ONTHEEMDEN EN WAT HET KOST.

Generaal Joseph McNarney (USA) vertelde dat de inwijking van Joden binnen de Noordamerikaanse zone van Duitsland een vlot verloop heeft en aan de Noordamerikaanse belastingbetalers ongeveer $ 80.000.000 per jaar zal kosten. De Verenigde Staten stellen zich niet op het standpunt dat hun zone een doorgangsplaats naar Palestina of elders zou zijn. (Frankfurt. (AP)

KATHOLIEKE WETENSCHAP IN IN FINLAND.

In Finland promoveerde eind September 1945 cum laude aan de universiteit te Helsingfors Olga Alice Nygren op het onderwerp: „De heiligen in de Middeleeuwse kunst van Finland."

Carl Gallen werkt op het ogenblik aan een proefschrift, getiteld: „De Provincie Dacie van de Dominicanenorde: Algemene geschiedenis tot aan het grote schisma. Hij hoopt hierop te promoveren in September 1946.

Dit zijn twee grote gebeurtenissen in Finlands Katholiek leven en speciaal in het universitetisleven daar. In Finland met een bevolking van plusm. 360.000 inwoners zijn slechts plusm. 2000 katholieken.

Als men in de parochie Helsingfors, waartoe plusm. 1000 mensen behoren, blij mag zijn met 150 mensen in de kerk op Zondag, dan kan men daaruit opmaken, dat een land, waar het Katholicisme deze invloed heeft, zulke dissertaties grote betekenis hebben.

LEGERDAG IN VENEZUELA

Daar het de 24e Juni de gedenkdag is van de laatste slag, die de Onafhankelijkheid van Venezuela bepaalde, werd deze dag thans als Legerdag van Venezuela gedecreteerd en werden daar nevens verschillende resoluties uitgegeven als volgt:

No. 348: aan te duiden met de naam vn „Ministerie van Nationale Defensie", het Departement dat de naam van „Departement van Oorlog en Marine" voert, met alle faculteiten en attributen die de Wetten bepalen.

No. 349: aan te duiden met de naam „Nationale Gewapende strijdkrachten" het Leger van Venezuela, dat zal worden verdeeld in „Gewapende Militaire Strijdkrachten", „Gewapende Cooperatie Strijdkrachten" en de „Gewapende Politie Strijdkrachten".

No. 350: bepaalt de constructie van een geschikt gebouw voor het „Ministerie van Nationale Defensie".

No. 351: bepaalt het bouwen van verschillende gebouwen voor het „Militaire Instructie Centrum".

No. 352: bepaalt de constructie van een gebouw voor de „Sociale Club van de Strijdkrachten".

No. 353: bepaalt het beschikbaar stellen van Bs. 3.000.000 om het kapitaal van de „Sociale voorzieningskas van de Gewapende Strijdkrachten" uit te maken.

No. 354: bepaalt het beschikbaar stellen van Bs. 760.000 voor de construtie van woonhuizen, die zullen worden gegeven aan weduwen, moeders of familieleden van de ambtenaren of soldaten, die gestorven zijn in de Revolutie van October.

„REVUE NEOSCOLASTIQUE DE PHILOSOPHIE".

De „Revue néoscolastique de philosophie", gesticht in 1894 door wijlen Kardinaal Mercier, heeft haar naam veranderd. Voortaan zal het zijn „Revue philosophique de Louvain".

19 DINAR VOOR 1 GLD.

De wisselkoers tussen gulden en Joegoslavische dinar is bij overeenkomst tussen Nederland en Joegoslavië vastgesteld op 18.8675 dinar per gulden. Deze overeenkomst is te Beograd op 3 Augustus getekend. Men verwacht dat de handel tussen beide landen zich hierdoor verder zal ontwikkelen (Amsterdam, Aneta. 9.8).

KRUISBEELDEN VERWIJDERD.

Op bevel van de plaatselijke autoriteiten, die onder communistische invloed staan, werden alle kruisbeelden en andere religieuze voorwerpen verwijderd uit openbare instellingen in het district van Seine et Oise, Frankrijk.

Meer dan tweehonderd jaar lang hebben er kruisbeelden gehangen in het burgerlijke ziekenhuis in Versailles. Nu zijn ze verwijderd. En hetzelfde is gebeurd in het gehele district.

Op Woensdag 14 Aug des avondsom 8 uur zal de Zeer Eerwaarde

Frater Radulphus

door het personeel der scholen worden gehuldigd in Cultuurcentrum. Het onderwijzend personeel wordt uitgenoodigd hierbij tegenwoordig te zijn.

De Hoofden der scholen te Willemstad en Emmastad.

CURAÇAO

GOUVERNEUR NAAR VERZETS-TENTOONSTELLING.

Gouverneur Dr. P. A. Kasteel heeft, vergezeld van de Eerste Dame, Zaterdagmorgen een bezoek gebracht aan de Verzetstentoonstelling in de toonzaal van het Cultuurcentrum.

Een bezoek aan deze tentoonstelling willen wij trouwens nogmaals hartelijk aanbevelen.

RODE KRUISBRIGADE KEERT TERUG.

Gisteravond is de brigade van het Rode Kruis, welke van Curaçao uit Santo Domingo is gaan helpen, teruggekeerd te Willemstad. De heren hadden veel kunnen doen en zowel uit persoonlijke gesprekken als uit knipsels van de Dominicaanse bladen werden wij overtuigd, dat deze geste van Curaçao zeer is op prijs gesteld. De toestand in Santo Domingo is heel erg.

DE DOLLARLIQUIDATIE.

Het onlangs genomen besluit om tot gedeeltelijke liquidatie der dollardeviezenregelingen over te gaan, heeft in vele kringen opspraak verwekt. Op zichzelf is het ook geen kleine maatregel, dat iemand zonder zijn goedkeuring op een gegeven moment zijn na een bepaalde datum verdiende dollars kwijt is. Bedoelde maatregel levert voor Curaçao een 2 à 2½ millioen dollars op, zijn wij wel ingelicht. Daar Curaçao nu al elke maand 1.300.000 dollars van de Nederlandse regering krijgt, is het gewonnen bedrag dus slechts voor luttele maanden als aanvulling bij dat vaste bedrag toereikend.

Naar men ons mededeelde, zou Bretton Woods ondertussen gaan werken en dan zou het deviezenprobleem zelf in liquidatie gaan. Zoals wij lang geleden al eens schreven, moet voor een bepaald bedrag voltekend zijn en wij menen dat dit nog niet bereikt is. Wat gebeurt er nu, als om een of andere reden Bretton Woods niet binnen zeer afzienbare tijd in werking treedt? Moet er dan nog meer onteigend worden?

De Boletin Comercial die er reeds een doorwrocht artikel aan wijdde, stelt dat de staat niet tot onteigening zou mogen overgaan. In La Union, die de zaak van het standpunt van den moralist beziet, wordt dit bestreden, omdat uiteraard in gevallen van uiterste noodzaak de staat wel mag onteigenen, mits hiermede een algemeen belang gediend wordt.

Uit wat het gouvernement bekend maakte, blijkt echter niet afdoende dat deze zeer ernstige maatregel, deze krachtsmaatregel welke elke onteigening als een ingrijpen in het particulier bezit is, het probleem voor Curaçao zou opheffen en als dit nu niet het geval is? Gaat men dan straks bijvoorbeeld iemands huis in de Verenigde Staten — gesteld dat zo iemand zou bestaan — onteigenen en hem er Curaçaose guldens voor betalen? Wij nemen maar een concreet voorbeeld om aan te tonen hoever de consequenties zouden kunnen voeren. En wat doet men met die Curaçaose guldens? Verder dan de uitgang van de St. Annabaai kan men er niet mee komen, hoe safe onze gulden ook moge zijn.

Tenslotte ontlenen wij aan La Union nog een bij-opmerking, nl. dat deze maatregel „steunt op een oorlogsregeling, die door de wet natuurlijk slechts geduld werd voor de tijd van de oorlog. Deze maatregel zou dus via de Staten de goedkeuring hebben moeten krijgen".

CURAÇAOSE VERENIGING VOOR DE HANDEL.

Dinsdagavond 6 Augustus jl. hield de Curaçaose Vereniging voor de Handel een Buitengewone Algemene Ledenvergadering in het Gebouw van de hoge „De Vergenoeging" onder voorzitterschap van den heer F.H.M. Karner.

De vergadering was vrij druk bezocht, waaruit blijkt, de levendige belangstelling van de leden voor hun verenigingsleven.

De voorzitter zet in zijn inleiding uitvoerig uiteen wat door het bestuur sedert de vorige algemene vergadering is tot stand gebracht, en welke problemen op de verschillende gehouden bestuursvergaderingen onder het oog zijn gezien. Een belangrijk middel van contact tussen Vereniging en leden zag de voorzitter in het pas opgerichte verenigingsorgaan het „Maandblad voor den Handel van Curaçao". De voorzitter geeft verder verschillende voorbeelden, waaruit blijkt, dat door het bestuur in het belang van de leden reeds veel bereikt is en bezwaren door medewerking van de autoriteiten uit de weg zijn geruimd. Vooral wees de voorzitter op het contact dat er bestaat tussen het bestuur en de deviezencommissie, waardoor de Vereniging in het belang van de leden hoopt in staat te zijn invloed te oefenen ten opzichte van eventuele regelingen. Zo wees de voorzitter ook op de samenstelling van een nieuwe Kaviaarlijst, waarin de Vereniging zal worden gekend.

Van de Rondvraag werd druk gebruik gemaakt. Zeer geanimeerde en belangrijke discussies ontsponnen zich daarbij en het liep tegen 23 uur, toen de voorzitter de vergadering tevreden kon sluiten.

MEVROUW KRUYTHOF EXPOSEERT.

In de zalen van de St. Thomasclub heeft Mevrouw Kruythof Zaterdag een betrekkelijk grote tentoonstelling geopend van schilderstukken. De tentoonstelling is vandaag en morgen nog open en wij geloven dat zij zeker nog vele bezoekers zal trekken. Reeds Zaterdagmiddag toen wij een kijkje gingen nemen waren er emensen die keken en kochten, want voor de verkoop lenen deze stukken zich heel goed, vooral om als geschenk te dienen en als souvenir aan Curaçao. Op verschillende punten van de stad en op het land heeft Mevrouw Kruythof haar ezel neergezet om pittoreske plekken, waaraan ons eiland zo rijk is, vast te leggen. Mevrouw Kruythof behoort niet tot een moderne schilderschool. Veeleer beoefent zij het eenvoudige en daarom zo charmante genre van gewoon af te beelden wat zij en anderen ziet. Zij weet haar palet hierbij op vlotte wijze te gebruiken en de resultaten zijn dan ook vaak verrassend.

Naast landschappen en stadsgezichten treffen wij enkele studies aan, hoofden van jongens en meisjes e.d. Hierin vertegenwoordigt Mevrouw Kruythof wat men zou kunnen noemen een persoonlijke richting, waarbij vooral de ogen van de geportretteerde personen op levendige wijze worden afgebeeld y tot den toeschouwer spreken.

Wij zijn blijde dat Mevrouw Kruythof tot deze expositie is gekomen en wij wensen haar de komende dagen nog veel succes.

DE PAKJES-VERZENDING.

Zaterdag zijn er nog wat mensen te laat gekomen op Scharloo, maar over het algemeen heeft ieder zijn zaakjes nog Vrijdag — de laatste dag — weggebracht.

Men heeft het allerwegen zeer op prijs gesteld, dat de heer Evertsz een week respijt gegeven heeft, zodat ieder nog inkopen kon doen. Natuurlijk heeft dit tot een bestorming van de winkels geleid, maar per slot van rekening kon er in die ene week toch niet meer gekocht worden dan in één week mogelijk was.

Nu is de nieuwe regeling van kracht, volgens welke men ten hoogste twee postpakketten, elk ter waarde van 25 Gld., per maand mag versturen. Door middel van een register wordt zulks bijgehouden. Uiteraard kan men op Scharloo geen boekhouding gaan aanleggen, zodat het dus niet mogelijk is één pakket van 50 Gld. te versturen en dan verder die maand niets; of wel een pakket van 150 Gld en dan drie maanden lang niets. Elk pakket mag ten hoogste maar voor 25 Gld. aan goederen bevatten (zoals men weet zijn bepaalde goederen als bijv. suiker, helemaal verboden). Ook mag elkeen maar twee pakketten per maand versturen. Dus als iemand bijvoorbeeld zijn boeken uit zijn bibliotheek zou versturen — dingen dus die hij nu niet koopt — blijft toch de regeling van maar twee pakketten van kracht.

Een en ander bleek nodig, omdat men hier vast gaat lopen. Volgen een zeer ruwe schatting gaat er per maand ongeveer $ 75.000 aan pakjes naar Nederland (inclusief wat bezoekende zeelieden meenemen). Op den duur moet zich zulks wreken, dat begrijpt ieder. Bovendien blijkt uit brieven, dat de toestanden in Nederland steeds beter worden, althans wat voedsel betreft, zodat de eerste nood mede dank zij Curaçao gelenigd kon worden.

Wij hebben het zeer op prijs gesteld, dat onze autoriteiten die steeds met de dollardeviezen moeten worstelen, niettegenstaande deze moeilijkheden toch hebben toegestaan ongelimiteerd hiervan naar Nederland te sturen. Wij weten dat enkelen hier misbruik van hebben gemaakt en dat zij het vooral zijn, die tot deze maatregel hebben geleid: mensen die in stede van leninging in de nood van familie of vrienden te brengen (en zich al dan niet de tegenwaarde ervan te laten vergoeden), enorme hoeveelheden hebben gestuurd om er handel mee te drijven. Dat is nooit de bedoeling van onze pakjes geweest en het is jammer dat deze kwaden, die op eigen wist belust waren instede van anderen te willen helpen, het voor de beteren bedorven hebben.

Gelukkig is het bedrag zo, dat men toch elke maand nog best wat sigaren of sigaretten, tabak of boterhambelegsel naar verwanten kan sturen. Wij willen een beroep doen op allen om nu het systeem van stromannen te gaan gebruiken. In dat geval immers wordt een algeheel exportverbod uitgevaardigd.

VERTEGENWOORDIGING.

De Gouverneur werd op de begrafenis van Mevrouw Bartels Daal vertegenwoordigd door Zijn adjudant Kapitein Emile C. J. M. van de Laarschot.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op:

Juli 25 Leendertz Reinetta Maria Christiane echt. v. van de Stads, F. R. d, Pietersz, Velia Ernesta Victorina z, 26 Wiel Olgita Florence echtg. v. Angelista F. d, Noten, Juliana Jacquelina echtg. v. Komproe, Th. C. A. d, Toren, Antje Afiena echtg. v. Veldman, E. W. 1 z, 1 d, Suhr, Petronella Justina echtg. v. Ellis, L. E. d, Rondei, Josefa Mariana echtg. v. Cicilia, L. Th. z, Behrtel, Maria Johanna Elisabeth echtg. v. den Boef, C. z, 27 Poureir, Ana Luisa Buenaventura echtg. v. den Boef, J. z, 28 Loswijk, Margaretha Gerardina d, 26 Daal, Gloria Aurora echtg. v. Romer, A. N. z, 22 Anthony, Maria Altagracia Antonia echtg. v. St. Jago, N. P. d, 26 Petronella, Cornelia Inocencia echtg. v. Veerkamp, J. H. z, 25 Cafsia, Julia Petronilia z, 27 Barrington, Letitia Armando echtg. v. Blijden, F. d, 27 Magdalena, Maria Claverina echtg. v. Martina, S. P. d, 29 Petronella, Aurelia Paulina echtg. v. Leitoe, P. P. z. 26 Rosaria, Theodelinda Adriana Isabel echtg. v. de Lanoi, J. M. d, 30 van Lierop, Olga Henriette echtg. v. Schotte, J. d, 24 Angelista, Luisita Lucia echtg. v. Senior, C. B. d, 28 Trinidad, Florencia Isabel echtg. v. de Jongh, J. M. z, 26 Neman, Gloria Inocencia z, 13 Euton, Lauriet Naomi echtg. v. Bell, C. D. d, 28 Kirindongo, Apolonia Virginia echtg. v. Albertoe, E. C. d, 29 Bernardina, Leonita Reineta echtg. v. Albertoe J. d. I. C. z, Ogenio, Sabina echtg. v. Rafael, J.M. d, Statie, Arcadia Cecilia echtg. v. Goeloe, A. P. d, Leito, Daniela, Praxedos echtg. v. Scoop, E. C. d, 31 van Roon, Lena Elisabeth echtg. v. Barnhorn, F. J. M. d, 30 Margrita, Ulia Carmon Paulina echtg. v. Juliana, A. d, 31 Nieuw, Ofelia Antonia echtg. v. Semerel, Ph. J. d, 30 de Jesus, Petra Gregoria echtg. v. Fecunda, E. O. M. z, 31 Lucas, Presentacion Virginia echtg. v. Boekhoudt, N. J. d.

Ondertrouwd op.

Juli 25 Bakker, Hendrik Marie en Stockschen, Antonia, 26 Gutierrez, Manuel Antonio en Roosje, Gloria Maria, Frederik Gerard Briessen en Vonk, Anna Margaretha, Aug. 1 Arrindell, Jacques Alexandre en Legrand, Constancia, Hooier, Vicente en Mingeli, Hervelina Hermina, Hato, Hector Bonito en Sambo, Geertruida Rosa Julia, Bax, Jan Gerrit Jorinus en de Waard, Lijntje Faries, Jesus Hermengilio en Maduro, Carmen Leocadia.

Getrouwd op:

Juli 25 Fullerton, George Anthony en Gairy, Marie Pricinna Louise, Girigorie, Estavio Martir en Martina, Flora Gregoria, 31 Naar, Vicente Elias en Abela, Carlota Federica Asela, Kelkboom, Pedro Nolasco en Martinus, Mercelina Anastacia, Felesita, Hector Daniel en Stasia, Juana Maria Pamuceno, Sterling, Victoriano Bernardus en Molina, Aurora Adela, Hellburg, Adriaan Nicolaas en Rosaria Leolinda Emma, Treurniet, Christiaan Cornelis en Sandie, Jeane Gerhardina, Mathilda, Claudio Narciso en Lareyna, Mónica Maria, Aug. 1 James, William Rega en Hughes, Cathleen Maude. Davelaar, Virgilio Adriaan en Bart, Maria Angelina, Adamus, Juan Pablo Nepomuceno en Fleming, Dalton Irene Phillips, Kooijman, Pieter en Musch, Jannetje Margaretha.

Overleden op:

Juli 24 de Jongh, Maria 54 j., 27 Agustin, Willem Leon wedr. v. Boncoeur, G. M. 55 j., 30 Sophia, Ludmila Olimpia 8 m.

Tweede District.

Bevallen op:

Juli 13 Mathilda, Maria Alexandrina, C. L. d, 14 Hagen, Estela Protectora echtg. v. Carolina J. M. d, 13 Regales, Flerida Inoris Cirilia echtg. v. Sanchez, P. J. d, 12 Martina, Julia Bernadina d, 13 Fabian, Flor Elen. z, 13 Henriquez, Maximiana Elena z, 10 Virginie, Juliana Cerilia echtg. v. Johannes, J. D. d, 13 Jansen, Thomasa Feliciana echtg. v. Pieternella, P.O.P. z, 17 Jacoba, Mathilda Virginia echtg. v. Martina, F. C. d, 16 Martina, Margarita Emelina echtg. v. Martina, J. N. d, 17 Panneflek, Lucadia Sabina echtg. v. Christina, M. E. d, 18 Garcia, Maria Belén echtg. v. van Rhee, C. A. z.

Ondertrouwd op.

Juli 18 Janzen, Federico Luciano met Jacobus, Petronilia Fermina.

Getrouwd op:

NIHIL.

Overleden op:

Juli 13 Pataca, Gustaaf Martinus 73 j., Cathalina, Augusto Estanislao echtg. v. Martis, C. M. 50 j.

GEEN VIERING VAN 17 AUGUSTUS.

Donderdag hebben de Geallieerde Miliaire Autoriteiten een verbod uitgevaardigd tegen de viering van 17 Augustus door de Indonesiërs in de door de Geallieerden gecontroleerde gebieden. Op 17 Augusus willen de Indonesiërs de verjaardag vieren van de proclamatie van de Republiek (Aneta, Batavia, 9.8).

AANVAL BIJ BATAVIA.

Het Geallieerde communiqué bericht, dat Indonesishe strijdkrachten Kiratsjondong nabij Batavia aanvielen; Geallieerde troepen hebben tegenmaatregelen genomen. Nabij Semarang vuurden de Indonesiërs met mortieren; de Nederlandse strijdkrachten beantwoordden de aanval met artillerievuur (Aneta, Batavia 10.8)

BRANDHOUT.

De Nederlandse Regering heeft een overeenkomst gesloten met de Noordamerikaanse autoriteiten in het bezette gebied van Duitsland. Volgens deze overeenkomst zal 130.000 m³ brandhout aan Nederland geleverd worden. De betaling zal geschieden in dollars. Nederland is practisch van alle hout beroofd gedurende de Duitse bezetting (Aneta, Den Haag.

TRANSACTIES HERVAT.

De Nederlandse wisselbanken hebben de transacties in Sterling ponden, dollars, Belgische, Franse en Zwitserse francs, en Zweedse, Deense en Noorse kronen hervat. Deze transacties worden beperkt tot handelstransacties; de wisselbanken hebben hiertoe de algemene toelating van de Nederlandse bank ontvangen. De transaties geschieden op basis van 1% premie of disonto per jaar. Alle transacties van de wisselbanken moeten aan de Nederlandse bank worden overgemaakt (Aneta, Amsterdam, 10.8).

ONTPLOFFING.

Dertig personen werden gedood en 27 ernstig gewond toen Donderdag een bom ontplofte in een munitie-opslagplaats tussen Makassar en Sindjai. Door deze ontploffing ontstond brand in drie groepen gebouwen, waaronder nog maar onlangs voltooide kamp voor geëvaueerden. Vrijdag woedde de brand nog steeds (Aneta, Makassar, 10.8).

DE BEURS.

Er was een lichte verhoging op de Amsterdamse effecten-beurs, waarvan de handel Donderdag loom was. Enkele uitzonderingen zijn te noteren bij bepaalde industrieën, waaronder de Nederlandse Ford, die twaalf punten daalde (Aneta, Amsterdam, 9.8).

FOKKERDIRECTEUR NEEMT ONTSLAG.

De heer J. E. van Tijn heeft Donderdag medegedeeld, dat hij met ingang van 1 September ontslag neemt als Directeur van de Fokkerfabrieken. Hij verklaarde van oordeel te zijn dat iemand anders beter in staat zal zijn deze fabriek te besturen overeenkomstig de wensen van de Nederlandse Regering. De Heer Van Tijn is onlangs weergekeerd van een bezoek aan de Verenigde Staten.

De Fokkerfabrieken hebben een opdracht ontvangen om vier Douglas Transportoestellen in passagiersvliegtuigen om te bouwen. Deze toestellen zijn door de KLM aangekocht in de Verenigde Staten en door de KLM van Amerika naar Nederland gevlogen.

Een Millioen Nederlanders slecht behuisd.

Tienjarenplan voor de heropbouw.

door F. J. de Fraiture.

De woningtoestand in Nederland is — zonder overdrijving gesproken — catastrofaal te noemen. Honderdduizenden gezinnen zoeken naar een woning en het aantal slecht behuisden raamt men op meer dan een millioen. Dit zijn officiele cijfers, die de directeur-generaal van de Volkshuisvesting, Dr. Ir. Z. Y. van der Meer, voor de radio heeft medegedeeld.

Voor dit schrikbarende woningtekort zijn uit de aard der zaak twee grote oorzaken. Op de eerste plaats natuurlijk, dat sedert het uitbreken van de oorlog vrijwel geen huizen meer zijn gebouwd, terwijl vóór 1940 gemiddeld per jaar 40.000 nieuwe woningen werden bijgebouwd. Op de tweede plaats zijn als gevolg van de oorlogshandelingen tienduizenden huizen verwoest. Voorts zijn er nog bijkomende factoren als de terugkeer van vele duizenden Nederlanders uit Indië, van landgenoten, die voor de oorlog in Duitsland een goed bestaan hadden, enz. Gevolg is, dat in elk huis, dat daarvoor maar enigszins gelegenheid biedt, verschillende gezinnen wonen of de oorspronkelijke bewoners, voor zover zij het niet vrijwillig deden, van overheidswege gedwongen werden om kamers te verhuren. Vooral in de meest getroffen steden en streken is dit zeer sterk doorgevoerd; geen voor bewoning geschikte ruimte is daar onbenut gebleven.

Nog steeds wonen b.v. in Nijmegen enige honderden mensen in schuilkelders en op het platteland velen in schuren, varkens- en kippenhokken. De Regering zit in deze voor een zeer moeilijk op te lossen probleem. Zij heeft terdege oog voor de verderfelijke gevolgen van het enorme tekort aan woonruimte, dat fnuikend is vor een gezond gezinsleven en voor de ontwikkeling van onze volkskracht. Zij zal zeker doen wat in haar vermogen ligt, maar we mogen toch de terugkeer tot de woningtoestand van 1940 niet dan over tien jaren verwachten. In deze tien jaren zullen circa 700.000 woningen gebouwd moeten worden, dat is 70.000 per jaar (en dat alles met minder materiaal en minder geschoolde arbeiders dan vroeger. Scholing en herscholing van arbeiders en het vinden van nieuwe bouwmethoden zullen derhalve de oplossing moeten brengen.

Voor dit jaar is de aanbouw van tienduizend nieuwe woningen geprojecteerd en het laat zich aanzien, dat het plan zal slagen. Hoe weinig dit echter nog betekent, blijkt wel, wanneer men veronderstelt, dat de duizend gemeenten van ons land er elk tien zouden krijgen, waarmede dus de aanwinst van dit jaar reeds zou zijn uitgeput.

Een andere zijde van het woningprobleem is die der huishuren. Er ligt nl. een brede kloof tussen de bouwkosten van de thans te bouwen woningen en de rentabiliteitswaarde van het gebouwde op basis van het huidige huurpeil. Deze kloof moet ten spoedigste overbrugd worden, hetgeen kan geschieden door aan de ene kant de productiekosten te verlagen en aan de andere kant de huurwaarde te vergroten. Een huurderverhoging zal in de toekomst, zodra de loon- en prijspolitiek van de Regering zulks toelaat, onvermijdelijk zijn. Deze huurverhoging kan dan gedeeltelijk ten goede komen aan den eigenaar, om tegemoet te komen aan de sterk gestegen onderhoudskosten van bestaande woningen, gedeeltelijk aan het Rijk. Uit het fonds, dat als gevolg hiervan kan worden gevormd, zal het Rijk dan de subsidie kunnen putten ten behoeve van de woningen, die nu gebouwd moeten worden.

Dit is één der vele problemen, waarmee herrijzend Nederland zit; het is wel een heel groot probleem.

De Duitse Gevangenis.

Het klinkt ongelooflijk, maar het is zeer waarschijnlijk: De Duitser heeft meer geleden van de wraak der gedeporteerden dan van de bombardementen en de oorlog. Juist een jaar geleden gingen de laatste gevangenissen en kampen open; de arbeiders plunderden hun barakken en gingen weg. Millioenen zwermden over Duitslands wegen; mensen uit alle landen van Europa; uit hun evenwicht door de behandeling van de Nazies, al te begerig eindelijk af te rekenen.

Russisch recept.

Op 27 April sloegen de celdeuren van het tuchthuis Goerden bij Brandenburg open. Vijfhonderd politieke gevangenen en drieduizend burgers luisterden met voldoening naar de rede van een weldoorvoeden Rus staande op de zware tank, waarmede hij de tuchthuispoort verbrijzeld had De vermagerde kaalgeknipte mannen, in vodden gekleed, keken op naar hun bevrijder als naar een god. Zijn stem was voor ons de stem van een profeet. „Ga de huizen van de Duitsers binnen, gooi hen er uit en neem wat je nodig hebt."

Een zwerm kale sprinkhanen stortte zich uit over Goerden. Daags daarna zag ik hen terug: honderden gekleed in bontmantels, op fietsen, allen zwaar beladen met de voorraden der welvoorziene Duitse kelders.

Eerst waren wij met zijn vieren: drie Nederlanders en een Fransman. Toen we merkten, dat het woord Nederlander weinig indruk maakte op de Russen, werden we om tactische reden allen „Franzoos". Onze Franse vriend gaf zich uit voor een vriend van „toris", zoals de Russen de naam van Thorez, den leider der Franse communisten uitspraken. Later sloten zich nog twee Nederlandse arbeiders, die grote voorraden georganiseerd hadden en een Rus, die in Frankrijk woonde, zich bij ons aan.

Wij probeerden door de Russische linies heen te dringen. Toen een van ons op een avond het brood uit de handen werd geschoten, zagen we van dit plan af.

Wij wachten.

Op een zolder in een klein dorp vestigden we ons in afwachting van het einde van de oorlog. Er was geen schot gelost behalve door enkele wraakzuchtige Poolse dwangarbeiders, die den burgemeester en de beruchtste Nazies hadden afgemaakt. De rest van de bevolking was toen aan de haal gegaan.

Geen kip, geen gans, geen varkentje was ontsnapt aan de honderden arbeiders en gevangenen, die vrij spel hadden. De huizen waren volkomen leeggeplunderd; wat niet meegenomen was, werd vernield. Deze toestand was typisch voor alle dorpen.

Wij redden twee geiten van een wissen ondergang. Zij veschaften ons melk voor pap. De Russen putten zeer edelmoedig uit de Duitse legervoorraden. Toen we op een morgen geen vlees meer hadden, ging een Russische kok naar een wei en schoot een nazie-kalf voor ons dood. Wij hadden vlees.

Plotseling was de oorlog afgelopen. Ergens in een bos kwam ik een oud paard tegen. Het beest werd voor een wagen gespannen, geladen met aardappelen en andere voorraden. De reis naar huis begon.

Langs alle wegen trokken eindeloze processies mensen, naar het Westen en naar het Oosten. Niemand had honger. „Neem wat je nodig hebt", zeiden de Russen.

Toen ons oud paard niet meer kon, kregen we een jong van een Rus, die het bij een boer bevrijdde, die met een nazie-ploeg de nazie-grond bewerkte.

De plaag van de „displaced persons" was begonnen. De nazie-politiek wreekte zich. Aan ieder huis hing een rode vlag. Iedere Duitser bracht de communistische groet. Vergeefs!

Zelfbeschikkingsrecht.

Elke tragedie, die zich langs de weg afspeelde, werd een tragedie voor de Duitsers. Als een kar bezweek, werd een nieuwe bij de Duitsers gevorderd. Als er geen eten was, vond men het bij de Duitsers.

Eens ontmoetten we een Rus, ex-krijgsgevangene. Hij had een meisje in de Dolder. Hij bevrijdde drie geweldige potten pruimenjam en gaf ze ons mee. Toen de eigenaar protesteerde, gaf hij zelfbeschikkingsrecht aan zijn kippen, die volgens den Rus, in onze dienst wilden overgaan.

Tenslotte bereikten wij de Elbe. Overal legerden tienduizenden buitenlanders, wachtend op een boot om hen naar Noordamerikaans gebied te brengen. De Noordamerikanen haalden ze op, maar de schapen werden van de bokken gescheiden. De SS-ers werden verraden door het getatoueerde bloedgroepnummer op hun arm. Bij tientallen vielen ze door de mand.

Toen we in Stendahl kwamen, heerste daar een huwelijkswoede. Die dag waren vier en twintig Duitse meisjes overhaast met buitenlanders getrouwd. De huwelijksreis was de tocht naar het nieuwe vaderland.

Plunderingen kwamen in het door de Noordamerikanen bezette gebied minder voor. Toen zij eenmaal de toestand meester waren, hadden ze er een einde aan gemaakt, maar toen was er al genoeg gebeurd.

De gedeporteerden werden in grote verzamelkampen bij elkaar gebracht. De woeste neigingen van de Polen en de Russen werden ingetoomd.

Ten Westen van de Elbe was het een paradijs voor de Duitsers na de vreselijke eerste dagen.

Broeder Timmers en zijn komeet.

In vervolg op wat wij onlangs over de door Broeder Timmers S. J. ontdekte komeet schreven, lezen wij thans nog in De Linie:

„In de nacht van 1 op 2 Februari had de mechanicus der Vaticaanse Sterrewacht Broeder Matthieu Timmers S.J., in opdracht, een hemelstreek te fotograferen, gelegen op de grens van de Kleine Leeuw en de Grote Beer. Het was een opneming van twee uren belichting met de astrograaf van 40 cm. opening, op een zeer gevoelige plaat van de firma Eastman, die pas uit Amerika was aangekomen. 's Morgens na de ontwikkeling der plaat bemerkte Timmers nabij de Zuidelijke rand een vrij dik streepje van ongeveer 3½ millimeter lengte in nagenoeg Noord-Zuid richting, en aan de Westelijke zijde daarvan een zwakke lichtschijn in Zuid-West richting.

De gissing lag voor de hand, dat een kleine komeet met een naar Zuid-West gerichte staart haar beweging in Noord-Zuid of Zuid-Noord richting op de plaat had afgetekend. Maar het kon ook eenvoudig een fout in de plaat zijn, en met enige spanning werd de avond van de dag afgewacht. Uit de lengte van het streepje en zijn richting konden met benadering de twee punten worden gevonden, het ene ten Noorden, het andere ten Zuiden, waar 's avonds met de visuele kijker gezocht moest worden.

De eerste greep bracht aanstonds het gewenste resultaat: op één booggraad afstands ten Noorden van de oorspronkelijke positie werd een wazig vlekje ontdekt met een stervormige kern van de 9e of 10e grootte, een heus kometje, dat zich langzaam in Noordelijke richting bewoog. Terstond werd van die plek een korte opneming gemaakt om de positie nauwkeurig te kunnen uitmeten. En na een belichting van twee uren in de nacht van 3 — 4 Februari kwamen op de plaat twee korte staarten te voorschijn, beide in Zuid-West richting; de grootste was ¾ graad lang.

Wij zeiden, dat de komeet van de 9e of 10e grootte was, en die indruk maakte zij ook bij de eerste visuele waarneming op 2 Februari 's avonds. Maar te oordelen naar de lichtsterkte van het streepje, dat tot de ontdekking leidde, was zij bij de eerste opneming ongeveer van de 7e fotografische grootte. Tot dat besluit komt men door de breedte en lichtsterkte van het eerste kometenspoor te vergelijken met de sporen door sterren van bekende grootte op de plaat getrokken bij even lange belichting van twee uren, waarbij de komeet op de plaat werd vastgehouden.

De streep is nagenoeg even helder als het spoor der ster van de grootte 7.5, en zeker helderder dan het spoor der ster van de grootte 6.6, zodat de fotografische grootte der komeet met 7.0 zeker niet overschat is. Maar even zeker is, dat de grootte sindsdien vrij sterk is afgenomen, naar schatting tot ongeveer de 10e grootte. Interessant zal het zijn te vernemen, of men in de fotocollectie der Harvard-sterrewacht, waar de gehele Noordelijke hemel bijna dagelijks gefotografeerd wordt, geen sporen zal vinden uit de voorgeschiedenis der komeet.

Zo hebben meer omstandigheden tot de gelukkige ontdekking bijgedragen: het feit, dat de komeet nog juist de rand der plaat overschreden had hare lichtsterkte, de lange belichting en de grote gevoeligheid der plaat, de aanhoudende klaarheid der lucht bij afwezigheid van storend maanlicht, die ook de controlewaarneming mogelijk maakte. En ten slotte — maar dat is geen toevallige omstandigheid — de onverdroten ijver en toewijding, waarmede onze mechanicus gaarne zijn nachtrust opoffert ter vervulling van de hem toevertrouwde taak.

Op 3 Februari werd de ontdekking in cijferschrift aan de astronomische Centrale te Kopenhagen telegrafisch medegedeeld, van waaruit het bericht aan de sterrewachten geseind wordt. Ook Professor Shapley, directeur der Harvard-sterrewacht te Cambridge (V.S.) werd verwittigd, en van daar werd ons reeds telefonisch verzekerd, dat de komeet nieuw is, en dus niet een nieuwe verschijning van een reeds bekende periodieke komeet. Zij zal dus rechtens in de annalen der sterrekunde de naam „Komeet Timmers" dragen.

Voor zover ons bekend, is Matheüs Timmers, Zuid-Limburger, geboren te Schimmert, de tweede Nederlander wie die eer toekomt. De eerste is Dr. H. van Gent, astronoom te Johannesburg, die reeds drie nieuwe kometen, ontdekt in Mei '41, November '43 en Mei '44, op zijn rekening heeft.

Het hemellichaam wordt nu door den ontdekker dagelijks op zijn baan door de Grote Beer gevolgd, en reeds zijn enige posities aan Kopenhagen medegedeeld. Indien het weer gunstig blijft, zal er weldra genoeg materiaal aanwezig zijn, om een voorlopige baan te bepalen. Vermelden wij tenslotte nog, dat de Astronomical Society of the Pacific aan elken ontdekker van een niet verwachte komeet hare „Donohoe Comet Medal" toekent.

Dr. J. Stein S.J.

Christendom en Heidendom

De ware vrede gebaseerd op recht, orde en vrijheid.

De Heilige Vader hield voor de verkiezingen in Italië en Frankrijk een belangrijke radiorede tot geheel de wereld, waarin Hij wees op de historische betekenis van de keuze tussen Christendom en materialisme. Om de belangrijkheid van deze quaestie publiceren wij alsnog de Pauselijke woorden, die immer van kracht blijven.

„Een jaar is voorbijgegaan sedert de oorlog in Europa ten einde kwam en nog steeds hebben wij een lange en moeilijke weg voor ons. De eerste beslissende stap naar een rechtvaardige vrede is nog niet gedaan. Tot de gelovigen zeg ik: verlies de moed niet, gij zijt talrijker en sterker dan uw tegenstanders. God is met u. Morgen (Zondag red) gaan de burgers van twee grote landen (Italië en Frankrijk) ter stembus. Wij zullen zien of zij hun geloof vesten op de harde rots van het Christendom, of dat zij zich wensen over te geven aan de onmogelijke en ongebreidelde machten van materialistische staten zonder religie.

Wat beslist zal worden is, of deze Latijnse zusterlanden zullen voortgaan op de weg van het Christelijk leven of een materialistische staat zullen verkiezen „zonder godsdienst en zonder God."

Deze beslissing, zo zeide Hij, hangt af van de candidaten, die gekozen worden."

„De Kerk zoekt geen strijd, maar omdat zij een moeder is, is zij vaster en onwankelbaarder, en haar liefde is sterker dan alle materiële krachten. Honderdduizenden krijgsgevangenen en anderen zijn nog zonder tehuis. We weten, dat het internationale recht de overwinnende landen niet verplicht de gevangenen vrij te laten alvorens de vrede gesloten is, maar indien zij hen tot handenarbeid verplichten zouden de belangen van die landen beter gediend zijn, wanneer deze mensen als vrije arbeiders aan de wederopbouw van hun eigen land konden werken. Een excuus is het gebrek aan scheepsruimte, maar het is te hopen, dat de menselijke barmhartigheid het zal winnen van andere overwegingen, hoe wettig deze ook mogen zijn en dat er een uitweg moge worden gevonden."

De Paus verklaarde voorts, dat de taak van de Kerk dubbel belangrijk en dringend is nu de krachten van omwentelingen en atheïsme worden gebruikt om misleidde massa's aan te voeren. Des te noodzakelijker is het, zo zeide Hij, dat de Kerk de weg verlicht en de klippen en kolken aanwijst, die het schip (de staat) bedreigen.

De Paus zeide verder, dat ernstige verzaking van den geest van imperialisme en overheersing tot uiting kwam in de houding van de sterken jegens de zwakken, maar dat zo lang de meer of minder gecamoufleerde bedreiging van het gebruik maken van geweld of politieke en economische druk de stem van het recht onderdrukt, moet worden erkend, dat de eerste vastberaden stap tot het verwerven van de ware vrede nog niet is gedaan.

Het werk van het herstel, zo zeide de Paus zal niet met succes worden bekroond, indien het niet is gebaseerd op recht, orde en vrijheid.

Cultuurhistorische Monografieën.

Zonder dat het hier bekend was, is bij de uitgeversmaatschappij N.V. Servire te 's-Gravenhage een reeks boekjes gaan verschijnen, die zeker aftrek zullen vinden. Het zijn zg. Cultuurhistorische Monografieën. Redacteur is Ir. R. J. Forbes. Tot nu toe verschenen: Monnikenrepubliek van den Berg Athos, door Dr. W. P. Theunissen;

Wetenschap en techniek in de oudheid, door Ir. R. J. Forbes;

De antieke wereldzee, door Dr. K. Sprey;

Het Hellenisme, door Dr. Elizabeth Visser.

Deze reeks beoogt de hoofdmomenten en belangrijke vraagstukken uit de beschavingsgeschiedenis der Ouden en van het jonge Christendom te belichten. Zij zal bepaalde grote figuren, recente afgesloten opgravingen, belangrijke vraagstukken uit de Oudheid enz., in op zichzelf staande deeltjes behandelen.

Over de behandelde onderwerpen bestaat in het Nederlands nog niets, of zo er iets over is verschenen, verdienen zij in het licht der jongst bekende feiten een nieuwe behandeling.

Bizondere aandacht zal worden besteed aan opgave van betrouwbare litteratuur, welke de belangstellende lezer in staat stelt zich verder in het vraagstuk te verdiepen.

De illustraties en kaartjes zullen zoveel mogelijk onbekende voorwerpen en onderwerpen afbeelden.

Uit deze serie moge den lezer duidelijk worden, dat reeds vele eeuwen geleden de mensheid worstelde met problemen die thans weer of nog actueel zijn, en dat zij er haar eigen oplossingen voor vond, welke wortelden in het tijdsgewricht van toen.

Het zijn alle populair geschreven boekjes, handig uitgegeven en met die smaak welke steeds het Nederlandse boek — al is het nog zo klein — kenmerkt, al is het papier nog zo armoedig en ook al ontbreekt het linnen voor een behoorlijke band. Dit zijn alleraardigste boeken en wij hopen dat ze ook in Curaçao en Suriname aftrek zullen vinden.

Een vreemde suggestie in dit verband: welke dokter of tandarts neemt nu eens de primeur door op deze boekjes in te tekenen om ze in zijn wachtkamer neer te leggen? De hele wereld over is het een erbarmelijk feit, dat men bij een dokter lichamelijke genezing zoekend, eerst genoopt wordt zijn geest te verwoesten door de rommel waar men zich tijdens de wachtperiode mee moet ergeren. Om van het gebrek aan hygiëne bij deze vies beduimelde tijdschriftjes maar te zwijgen. Waarom niet wat goede boeken, wat litteratuur, een paar gedichtenbundels, enkele populair-wetenschappelijke boekjes?

De meeste boekjes uit deze reeks zijn geïllustreerd. Vooral het eerste boekje, van Dr. W. P. Theunissen over de Heilige Berg, is een juweeltje. Deze schrijver, vroom katholiek zelf, heeft iets — zij het ook nog niet alles — weten te proeven van de sfeer van het orthodoxe Oosten. Hij heeft de luister der fresken in Athos' stille kapellen gezien en hierin de hemelse glorie geschouwd. Hij heeft dat typisch-Nederlands stelselmatig in een boek verwerkt, en hij heeft hiermede aan het Oosten een dienst bewezen die juist nu onbetaalbaar wordt, moeilijk als het zijn zal in onze ontwrichte tijd om het barkje te nemen en een nacht over te varen naar Dafni's stille oever, waar het slingerwegje langs Europa's schoonste kusten klimt naar het klooster dat door Keizer Romanos — een katholiek, er was toen nog geen schisma — werd gesticht. Dan verder naar de merkwaardigste hoofdstad ter wereld met het merkwaardigste bestuur op aarde, als er de epistasia man voor man kruisen slaat en de stempel kust die straks op uw paspoort komt te staan en de beeltenis der Heilige Maagd draagt.

Dr. Theunissen, leraar in de oude talen, is een goede leraar, niet omdat hij ook zijn zaakjes kent, maar omdat hij de geestelijke betekenis van de oudheid kent en wat daar via het hellenisme — Dr. Vissers monografie over het Hellenisme zij in dit verband aanbevolen — uitgroeide. Hij kent het Oosten en hij heeft het leren begrijpen omdat hij zich wist te distanciëren van het rationalistische Westen. Dit boekske is daar het warm klinkend getuigenis van.

(Christofoor)

Curaçao

De LIJST VAN DE K.L.M.

J. de J. Arends, Adrianus Hoogerwerf, Gerrit Jan van Kranen, Julian Obstiano, Bastiaan van Bemmel, Lou Lichtveld, Milton Maduro, Leendert, Idrika, Idirka en Arbenie Bouwman.

Aruba — Ciudad Trujillo.

7 Augustus: Esterbina F. Medina, Juan Felix Guzman.

Miami — Curaçao.

6 Augustus: Albert Troost, You-Min-Chen.

Aruba — Curaçao.

6 Augustus: Lilian Lowe, Frère Henriquez, Alice F. Ince, Alberto Sanchez, John en Marie J. Amoroso.

7 Augustus: Eleonora del C. Gomez, Francisca Peguepo, Filomena Aquino, Maria E. Dominguez, Balbina Mejia, Lidia Nuñez, Luz del Carmen Ninaya, Josephina Dominguez, Roberto Jacobus, Rodolphina Parmero, Mathieu Savelberg, Hildeleen I., Therese I. en Ithuriel I. Sturger; L. D. Jacobus, Virginia Rojer, Maria I. Helde wir, Leonide Virtorins, Soemarmo, Maria en Ephrain la Rosa; Florinda de Jesus Peralta, Altagracia Idalia Rodriguez, Dolores Papedes, Antonio F. en Antonio P. A. van Rhee; Abraham, Adriana A. en Bernard Lens; Aegido B. Maduro, Dirk Lens, Dominico Schwengle, William Robert Salomon, Albert Diefenthaller.

Aruba — Trinidad.

7 Augustus: John en Marie J. Amoroso; Baby Patricia Gatherer, Lilian Lowe, Alice F. Ince.

Curaçao — Ciudad Trujillo.

7 Augustus: Juan Antonio Martina, Pedro Jacoba Petrona, Esteban Reynaldo Pieters, Angel Luyando, Plinio Henriquez, Leonard Herman Braaf, Ivan Vonsee, Eduard Arizuddin Jamaloodin, Andre Frans Berenos, Victor Isenia, Foywel Becker, Herman Ignacio Bosch, Johannes Rudolf van Geffen, Frits van Roon.

Ciudad Trujillo — Curaçao.

7 Augustus: Teresa Wilson, Josefa L. Heyliger de Claxton, Apolonia Rijo, Frans Tolenaar.

Curaçao — Kingston.

7 Augustus: Guillaume Albert, Theresa Geraldine B., Margareth Alice, Gladys Albertine, Mayra Stephany, Iris Elisabeth en Eleanor Helen Chundro.

Curaçao — La Guayra.

7 Augustus: Eward en Aida Quast; Virginia Martina en Henry Johannes Cijntje; Rubio Casimiro da Silva.

Op doorreis naar Balboa: Salomon Damasco, Maria del Socorro de en Gerardo Augustin Abbad.

Curaçao — Trinidad.

8 Augustus: Roweriek Marten, Myrtle Dinial.

Op doorreis naar Paramaribo: George Julien L. Schultz, Jeanne A. J. Schultz—Cronie, Georgetine Helene, Edgar Eugene en Esseline Isabelle Schultz; Clothilde Marie Jessurun, Willy Sweeb, Reinier Antoon Sleur, Richard Soehardjo, Charles Ruben Jessurun, August Jozef van Romondt, Hermanus Stoc, Johan Sibilo, Petrus Johannes M. en Sophie Jacqueline Payens; Helene Caroline J. Schoonhoven, Julia M. Schoon, Ludwig C. Zuiverloon, Laenderts Holterman, Ursulo Oliviera, Johannes Theodorus Dames, Vernon Henderson St. John, John G. Londo.

NAAR NEDERLAND.

Met het KLM-vliegtuig van 11 Augustus jl. vertrokken naar Amsterdam de volgende passagiers:

Jacob Smit, Clasina Smit—Moraal, Catharina Maartje Smit, Weuda Smit, Paula Smit, Harmen Streefkerk, Joseph Adrianus Anthonius v.d. Graaff, Baltus v. Rees, Anna Johanna v. Rees—v.d. Sluip, Adriana Johanna v. Rees, Sya Helena v. Rees, Walter Marinus Oostlander, Anna Maria Oostlander—Maan, Cornelis Wortel, Adrianus Hoogerwerf, Jacobus Snoek, Francisca Snoek, Paulus Johan Lugt, Rudolf August Henkes, Johanna Henriette Henkes, Marten Henkes, Ever Henkes, Francisca Henkes, Elisabeth Alida Sophia v. Dijk—Schamp, Hubertus Gerradus v. Dijk.

Om de vrijheid van spreken.

„Feitelijk bestaat er in het hedendaagse Nederland geen gelegen-

NEDERLAND

DE PASPOORTEN ZIJN OP.

Voor vacantiegangers en andere personen, die na lange jaren van opsluiting in ons land naar het buitenland willen is naast de deviezen-affaire weer een nieuw euvel ontstaan nl. materiaalschaarste voor paspoorten.

De voorraad boekjes schijnt uitgeput te zijn, zodat in Amsterdam voorlopig geen Nederlandse paspoorten meer worden uitgereikt.

Personen, die na 1 Juli 1946 aan het bevolkingsregister een paspoort hebben aangevraagd of aanvragen, zullen t.z.t een oproep ontvangen om het paspoort in ontvangst te nemen.

Zouden de twee Nederlanders, die enige dagen geleden in Abessinië met vervalste militaire passen door Negus' garde werden opgepikt het gevaar voorzien hebben.

Voor velen is het intussen te wensen, dat de „paspoortmolen" zal gaan draaien (niet te langzaam) vóórdat de vacanties en de zomer voorbij zullen zijn.

PATER PIECK.

Twee en dertig jaar leefde pater Pieck op het eiland Panay van de Filippijnen en in 1940 strandde deze Nederlandse missionaris tijdens een verlof in New York.

Op zijn eiland tussen heidenen en bekeerden schilderde hij reeds, maar alleen tussen oogst- en zaaitijd. „Deze Filippino's", zo zegt hij, „zijn zeer nauwkeurig op het punt van de maag en van de religie".

Maar in New York had hij er alle tijd voor, stond vele uren per dag in een kale hotelkamer achter de schildersezel en stuurde beschroomd in 1941 één schilderij in voor de National Art Week. Het werd geplaatst en sindsdien heeft Pieck al vier eigen, zelfstandige exposities gehouden.

Hij schildert wereldse tafrelen, straten en parken vol mensen; meisjes, die in parken wandelen, op banken zitten en altijd grote hoeden dragen; doeken vol kleine figuurtjes als effen, met rechte armen en benen, in wonderlijke houdingen. Dit alles in geel en wit en oker, met pastel-blauwe en rose vegen en iets kinderlijk-primitiefs in de tekening.

Piecks kunsthandelaar lanceerde hem en New York vond het mooi en kocht, Prinses Gourielli kocht een van zijn schilderijen en Mrs. Dwight F. Davis, en Greta Garbo kocht er drie — hetgeen betekent, dat vele anderen ook kopen.

Dit alles bracht veel geld op. Pater Pieck heeft het allemaal verzameld, want het moet dienen om zijn kerk en zijn huis op het verre Panay weder op te bouwen. Want na zes jaar werken en schilderen en exposeren in New York vertrekt deze Nederlandse missionaris, vijf en zestig jaar oud, weer naar zijn zendingsveld op de Filippijnen.

(Elseviers)